

W. BIEGAŃSKIEGO · W. CZĘSTOCHOWIE

EX · LIBRIS · M · B · P · IM · DR ·

BIBLIOTEKA PUBLICZNA im. W. Biegańskiego w CZĘSTOCHOWIE

PRAWA REPRODUKCJI ZASTRZEŻONE

COPYRIGHT RESERVED

GONIEC CZESTOCHOWSKI

DZIENNIK POLITYCZNY, SPOŁECZNY, EKONOMICZNY I LITERACKI.

NUMERATA WYDOR: Rócznie rb. 3, półrocznie rb. 3, kwartalnie rb. 3, 50, miesięcznie kop. 50, wraz z przesyłką pocztową lub odnośnikiem do domów. Zagranicą, za markami pocztowymi, dopłaca się miesięcznie kop. 80.

Redaktor lub jego zastępca przyjmują interesantów codziennie z wyjątkiem dni świątecznych od g. 11—2 po poł. Receptywni nadaw. redakcja nie zwraca.

CENA
6 GROSZY

CENY OGŁOSZEŃ: Za pierwszą petytową jednosłpawową lub jego miejsce Nadesłane k. 50, przed tekstem k. 40, za tekstem 3 k. i następnego po kop. 25, na 4 k. po kop. 20. Drobne ogłoszenia po kop. 3 za wyraz. Najtańsze ogłoszenie kop. 20. Ogłoszenie treści matry omiainowej o 50 proc. drożej. Za dołączenia prospektów lub reklam po 5 rubli od 1000 egzemplarzy

PRENUMERATE I OGŁOSZENIA: Przyjmują wszystkie księgarnie, kantor i biura ogłoszeń w Warszawie, Łodzi i miastach prowincjonalnych.

Adres REDAKCJI I ADMINISTRACJI CZESTOCHOWA, ULICA PANNY MARYI Nr. 38. — TELEFON Nr. 50

Odezwa Rady Narodowej.

POLACY!

Bieg wydarzeń dziejowych otwiera przed nami zdawną oczekiwaną możliwość odbudowy Niepodległego Państwa Polskiego.

Ogrom i trudność tego zadania wymagają zjednoczonego wysiłku wszystkich twórczych sił w narodzie. Wyteżycie musimy całą zdolność i moc narodową, ażeby wyrównać straty nie tylko zewnętrzne, ale i pod względem ducha i sprawności życia publicznego poniesione.

W poczuciu doniosłości zadań, w przeświadczeniu, że tylko takie państwo stanowić będzie trwałą i potężną budowę, które własnymi rękami wzniesie i utrzyma zdolamy, szereg stronnictw i działaczy politycznych przystąpił już w roku ubiegłym do utworzenia Rady Narodowej, ażeby w ten sposób wytknąć jedynolity kierunek opinii i pracy politycznej polskiej.

Rada Narodowa współdziałała w organizacji Tymczasowej Rady Stanu i powołaniu jej członków, widząc w niej prowizoryczny Rząd Polski; — zarazem uzupełniała własną organizację i skład.

Dzisiaj, kiedy Rada Stanu rozpoczyna swoje czynności, zmierzające do realizacji naszego bytu państwowego, zadaniem Rady Narodowej będzie jednoczyć naród polski dokoła tej pracy, aby w łącznym z Radą Stanu współdziałaniu Państwowość Polską najmocniej i najzupełniej urzeczywistnić.

W obejmowaniu przez władze państwowe polskie wszystkich dziedzin zarządu publicznego, w zorganizowaniu silnej armii polskiej, — widzi Rada Narodowa gwarancje istotnej samodzielności i zwierzchnictwa Państwa Polskiego, — najpierwsze i najpilniejsze zadania narodowe.

Świadomość i poczucie zadań tych powinny przeniknąć najgłębiej do narodu, ogarnąć najszerze jego warstwy i obudzić w nim najwyższy wysiłek twórczy, który sam tylko zdoła Polskę do życia nieśmiertelnego powołać i w rządzie narodów wolnych pozwoli jej zająć miejsce zaszczytne.

Rada Narodowa.

Warszawa, d. 14 stycznia 1917 r.

WOJNA.

Komunikat niemiecki.

BERLIN. (B. W. T.) Urzędowo donoszą 21 stycznia:

Wschodni plac boju.

Front wojsk gener. feldmarsz. ks. Leopolda Bawarskiego.

Na wschód od Baranowicz, niemieckie wojska atakujące, wtargnęły do okopów rosyjskich i przyprowadziły z powrotem 17 jeńców.

Front wojsk generała pułkownika arcyksięcia Józefa.

W Karpatach, wschodnich, planowany w pobliżu szosy Lalecut, atak nieprzyjacielski nie mógł rozwinąć się, dzięki naszemu skutecznemu ogniom artyleryjskiemu. Pomniejsze natarcia rosyjskie zostały odparte.

Zachodni plac boju.

Front nast. tronu ks. Ruprechta Bawarskiego.

Poza ożywionymi tu i owdzie walkami artyleryjskimi i skutecznymi przedsięwzięciami patrolów, dzień upłynął stosunkowo dość spokojnie.

Balkański plac boju.

Front generała marszałka polnego v. Mackensena.

Wraz z Nanesti wpadł w dniu 19 stycznia w nasze ręce cały przyczulek mostowy, zaciekle broniony przez Rosjan.

Pomorzanie, staromarchijczyzy i zachodni Prusacy zdobyli szturmem inne linie nieprzyjacielskie, silnie wybudowanymi punktami oparcia samą miejscowość wzięto w zaciętej walce po domach. Cofający się poza most po Serecie Rosjanie zostali objęci ogniem flankowym naszych baterji i karabinów maszynowych, wskutek czego poniósł olbrzymie straty. W ręce nasze wpadł jeden oficer i 565 żołnierzy oraz 2 karabiny maszynowe i 4 wyrzutnie min.

Front macedoński.

W łuku Czerny, na wschodzie od Karalebo, niemiecki oddział wywiadowczy przeprowadził z powodzeniem pewne przedsięwzięcie.

Pierwszy generał-kwatermistrz Ludendorff.

Komunikat austriacki.

WIEDEŃ. (B. W. T.) Urzędowo donoszą 20 stycznia:

Wschodni plac boju.

Grupa wojsk generała-feldmarszałka Mackensena.

Na zachodzie od Namolosy zdobyta została szturmem przez pułki niemieckie miejscowość Nanesti.

Front wojsk gener. pułkownika Arcyksięcia Józefa.

Na północy od doliny Susity także i wczoraj Rosjanie i Rumuni wysłali swe wojska do ataku. Wszystkie pięć ataków rozehwiało się, przyozem nieprzyjaciel, oprócz ciężkich i krwawych strat utracił 400 jeńców.

Na północnym wschodzie od Belboru odparto rosyjskie oddziały wywiadowcze.

Pod Valeputną nasze oddziały wywiadowcze wykonały napad na nieprzyjacielskie strażnice polowe.

Zastępca szefa sztabu generalnego y. Hoefler

Feldmarszałek-porucznik.

Komunikat angielski.

Główna kwatera donosi dnia 20 stycznia:

Patrol nieprzyjacielski, który ostatniej nocy zbliżył się do naszych linii, został rozproszony.

W ciągu dnia za pomocą artylerji naszej rozproszono oddziały robotników nieprzyjacielskich, zajętych pracą w odcinku Anore, oraz ostrzeżowano z powodzeniem stanowiska nieprzyjacielskie w pobliżu kanału La Bassee.

Poza tem na całym froncie dość ożywiony ogień artylerji.

Komunikat belgijski.

Urzędowo donoszą 21 stycznia:

Z całego frontu nic ważnego nie ma do doniesienia.

Komunikat włoski.

Urzędowo donoszą dnia 21 go stycznia:

W okolicach górzystych terenu walk także i wczoraj działalność naszych wojsk ograniczała burza śnieżna i padający śnieg. Na Karcie była czynna przeciwko naszym linjom artylerja nieprzyjacielska wsparta przez lotników.

Baterje nasze odpowiadały silnie i ugodziły w dwa latawce, z których jeden spadł nad Bréstowiza, a drugi w kierunku Castangnazēja.

Parlament austriacki.

BUDAPESZT, 22 1. Parlament austriacki będzie zwołany w połowie maja. Termin ten jest ostateczny, gdyż mandaty poselskie kończą się 11 czerwca. Z wiarygodnych źródeł donoszą, że sprawa wydrębnienia w Galicji zostanie zatwierdzona po wojnie.

Bar. Ugron.

BERLIN, 22 1. Biuro Wolffa donosi z Wiednia: Poseł nadzwyczajny i minister upelnomocniony, Stefan bar. Ugron, upatrzony jest na stanowisko przedstawiciela austriacko-węgierskiego ministra spraw zagranicznych w Warszawie, gdzie był dawniej już czynny na stanowisku urzędowym. Dotychczasowy przedstawiciel austriacko-węgierskiego ministra spraw wewnętrznych w Warszawie, bar. Andrian, powołany będzie do służby w ministerjum spraw zagranicznych. Bar. Ugron był przed laty austriacko-węgierskim konsulem generalnym w Warszawie.

Nota turecka.

KONSTANTYNOPOL, 23 1. Rząd turecki doręczył wczoraj przedstawicielom rządów neutralnych notę o odpowiedzi koalicji na propezyje pokojowe państw centralnych.

Biuro Wolffa dowiaduje się, że nota zawiera tę samą prawie treść co i noty innych państw sprzymierzonych, podkreśla jednak, że państwa centralne nie miały powodu do rozpocęcia wojny Turcja zaś szczególnie nie miała żadnego powodu do wzięcia w niej udziału, gdyby do

tego nie była zmuszona. Że tak jest, dowodem fakt, iż Turcja przeciw nie może sobie rościć żadnej pretensji do jakichkolwiek terytoriów ze szkoda koalicji, czego o koalicji w stosunku do Turcji powiedzieć nie można.

Następnie nota wylicza poszczególne plany zabiorcze koalicji, Turcja była zatem zmuszona razem ze swymi sprzymierzeńcami chwycić za oręż dla obrony swego stanu posiadania, swej wolności i swej niepodległości.

Zamach na Stürmera.

STOKHOLM, 22 | 1. „Russkoje Słowo” notuje pogłosk, że Stürmer uległ ciężkiemu wypadkowi nieszczęśliwemu. Wedle prywatnych wiadomości miał to być zamach.

Protest murzynów.

BERLIN, 22 | 1. Z Genewy donoszą: Trzej murzyńscy posłowie we francuskiej izbie posłów sporządzili manifest, protestujący przeciwko zarzutowi, zawartemu w nocie niemieckiej do państw neutralnych, że użycie wojska afrykańskiego w szeregach koalicji na europejskiej widowni wojny jest sprzeczne z prawem międzyrodowem i sumieniem ludów. Czarni posłowie francuscy zapewniają, że żołnierze czarni niczego więcej nie pragną, jak walki w „obronie ludzkości i cywilizacji”. Izba posłów przyjęła jedomyślnie wniosek posła Diagne'a protestujący przeciwko zarzutowi niemieckiemu.

Wywłaszczanie pieniędzy.

HAGA, 22 | 1. Rząd angielski niebawem przystąpi do wywłaszczania części rozporządzalnych zapasów pieniężnych.

Każdy posiadacz zapasów pieniężnych bez względu na rodzaj i ilość zapasów, obowiązany jest do bezwzględnego zgłoszenia tychże.

Wybuch

w fabryce amunicji.

LONDYN, 22 | 1. Urzędownie donoszą, że w fabryce amunicji w pobliżu Londynu nastąpił wybuch — istnieje obawa, że zginęło dużo ludzi i że szkody są bardzo znaczne.

Zabójstwo biskupa.

KRAKÓW 22 | 1. Znany we Lwowie z krwawych rozruchów na wszechnicy lwowskiej akad. ruski Paweł Kratt, wypuszczony za kaucją z więzienia śledczego, schronił się przed grożącą mu odpowiedzialnością karną do Ameryki.

Przed kilku miesiącami — jak pisze „Wiek Nowy” — doniosły dzienniki o zgonie grecko-katolickiego biskupa amerykańskiego ks. Ortyńskiego. Dziwiono się powszechnie śmierci człowieka, pełnego sił. Tymczasem obecnie nadeszła do sfer duchownych ruskich z Ameryki wiadomość o szczególnych chorobach ks. biskupa Ortyńskiego.

Kratt był widocznie złoczyńcą zdecydowanym. Poróżniwszy się bowiem ze śp. ks. biskupem Ortyńskim w sprawie t. zw. „niezawisłej cerkwi ukraińskiej”, w braku argumentów rzeczowych, dobył z zanadru rewolweru i strzelił do ś. p. biskupa Ortyńskiego, zadając mu ranę ciężką, która stała się też bezpośrednim powodem dłuższej choroby, a wreszcie śmierci arcybiskupa ruskiego w Ameryce.

Armja szwajcarska.

Armja szwajcarska, składa się od 1 kwietnia 1912 r. z 6 dywizji, z których 4 ma po jednej brygadzie górskiej.

Formowanie korpusów odbywa się w...

Wacław Heneczkowski

art. dramatyczny

Opatrzony św. Sakramentami po długich i ciężkich cierpieniach zmarł dn. 21 Stycznia 1917 r. przeżywszy lat. 34.

Wyprowadzenie zwłok z domu przy ulicy Jasnej № 5 na ementarz św. Rocha nastąpi dnia 23 b. m. o godzinie 9 rano. Na smutny ten obrzęd zapraszają krewnych, przyjaciół i znajomych pozostali w głębokim smutku

Matka, siostra i bracia.

rech dywizji, wzmocnionych górską brygadą, składa się z 2 pułków piechoty, 1 oddz. karabinów maszynowych, 1 kompanji kolarzy, 1 oddz. przewodników, 1 brygady artylerji i 1 oddz. haubic. Pozostałe dwie dywizje tworzą 8 brygady piechoty, 1 kompanję kolarzy, 1 oddz. karabinów maszynowych, 1 oddz. przewodników i 1 brygady artylerji.

Ogólna cyfra wynosi według dat z 1914 r. 214,124 ludzi. Z tego 14,160 w piechocie, 9,926 w kawalerji 21,583 w artylerji, pospolite ruszenie obliczają na 70,000 ludzi, a oddziały pomocnicze na 207,004.

TYMCZASOWA RADA STANU.

Trzecie posiedzenie.

Na sobotnim trzecim posiedzeniu Rady Stanu, odczytano szereg adresów, nadesłanych do Rady, i rozpatrzone wiele spraw porządkowych oraz referatów komisji.

Przekazano do opracowania komisjom kilka wniosków.

Uchwał ważnych nie powzięto. Termin posiedzenia następnego określony zostanie specjalnymi zarządzeniami.

W komisjach Rady wra praca.

W biurze pracuje już kilkunastu urzędników.

Adres C. K. N.

Centralny Komitet Narodowy złożył Radzie Stanu adres następującej treści:

„Wysoka Rada Stanu! Centralny Komitet Narodowy od początku swego istnienia dążył do utworzenia przedstawicielstwa narodowego o cechach władzy rządzącej.

Wcielanie tych naszych dążeń widzimy w Was dostojni członkowie Rady Stanu i Wam, zanim Sejm powstanie, jako naczelnej władzy w Polsce, ślubujemy energiczne poparcie w pracy waszej, zmierzającej do realizacji Niepodległego Państwa Polskiego.

W odezwie waszej znaleźliśmy z radością szerokie uwzględnienie demokratycznych poglądów naszych — zasadę równoprawnienia wszystkich mieszkańców tej ziemi i powołania do pracy warstw ludowych.

Oświadczamy Wam, że każdy apel wasz znajdzie postuch w szeregach Centralnego Komitetu Narodowego, którego ambicją będzie nie dać się nikomu wyprzedzić w gotowości złożenia wyższych ofiar z krwi i mienia na ołtarzu Ojczyzny.

W imieniu Centralnego Komitetu Narodowego witamy Was na wysoco odpowiedzialnym stanowisku z ufnością, że sprostacie wielkiemu zadaniu.

Miasto stoł. Warszawa 16 — 1 — 1917 r.
Zarząd Centralnego Komitetu Narodowego“.

Na wojsko polskie.

Członek Rady Stanu, p. St. Dzier-

bicki, złożył na potrzeby wojska polskiego 10 tys. marek.

Na ten sam cel wpływa wiele mniejszych sum.

Na skarb polski.

Powstała w Warszawie organizacja, która zajęła się ma agitowaniem na rzecz składania w całym kraju ofiar do skarbu polskiego.

Wiele osób zamożnych zgłosiło się już z gotowością złożenia przedmiotów złotych.

Do Rady Stanu przychodzą ludzie nawet biedni i ofiarują stare monety złote.

Pochód.

Z inicjatywy Centralnego Komitetu Narodowego w niedzielę dn. 21 b. m. odbył się pochód manifestacyjny w celu wyrażenia hołdu Radzie Stanu.

KOMUNIKAT.

Narodowy Komitet Wyborczy i Chrześcijański Obywatelski Komitet Wyborczy w sprawie wyborów do Rady miasta Częstochowy, po wspólnym porozumieniu się na zebraniu w dniu 20 stycznia b. r., powzięły zgodną uchwałę, aby list wyborczych nie składać, ewentualnie złożone — wycofać, co też już skutecznym zostało.

O niniejszem podają do publicznej wiadomości

Zjednoczone Polakie Komitety Wyborcze do Rady m. Częstochowy Narodowy i Chrześcijański Obywatelski.

Częstochowa, d. 22 | I 1917 r.

W związku ze sprawą powyższą, jak się dowiadujemy ze źródła miarodajnego, w najbliższej przyszłości ogłoszony zostanie nowy komunikat w tej sprawie.

KRONIKA

Obchód rocznicy.

W mroźny zimowy poranek wczorajszy po godz. 9 rano z gmachów szkolnych poczęła wyruszać młodzież pod wodzą przełożonych i nauczycieli w stronę bazyliki Jasnogórskiej na nabożeństwo żałobne za bohaterów walk o niepodległość w roku 68-cim.

Delegacja.

Wraz z szeregiem dziatwy, przybyła do kościoła delegacja Rady Miejskiej i zajęła miejsce na fotelach po stronie prawej wielkiego ołtarza obok

delegatów Rady zasiadł kap. Legjonów Polskich — Okolowicz, który przybył wraz z dwoma oficerami i 9 szeregowcami różnych pułków Legjonistów.

Po stronie lewej ołtarza ustawiła się delegacja Straży Ogniowej Ochotniczej w osobach naczelnika Tomaszewskiego majora Żubrowskiego pp. J. Kohna, dyr. Makoszy, Borkowskiego i kilku szeregowców.

Straż honorowa.

Straż honorowa w nawie głównej tworzyli członkowie Koła pracujących nad rozwojem Przemysłu i Handlu.

Nabożeństwo.

O godz. 9 i pół Mszę św. żałobną rozpoczął odprawiać O. Romuald. I popłynęła modłowa cicha, rzewna za tych dziadów naszych, których już ziemia przytuliła i za tych bohaterów powstańców, którzy jeszcze wśród nas żyją. W czasie podniesienia cięsa zaległa kościół wszyscy zgięci, kłęcząc schylali czoła przed majestatem Pana Zastępow.

Usta szeptały modlitwę i jedna była potężna modlitwa: w poczynaniach naszych błogosław nam Panie!

Na nabożeństwie było też, nie stety już niewiele, tych którzy dłoń swą dzierżyli broń powstańcza. Niejednemu z nich spłynęła łza z oczu, niejednen zaszczołał w kącie przytulony do murów świątyni.

Kazanie.

Po skończonem nabożeństwie O. Marian wypowiedział kazanie, w którym omawiając przyczyny, wybuchu powstania 68 roku i wskazując na klęski, jakie ono na naród spowodowało, mówca powoływał się na słowa wieszczów narodowych i ojców kościoła, zachęcał, że w chwili, gdy ublagany czas wyzwolił dla Polski się zbliża konieczna jest owa mądrość narodowa, która świeciła przodkom naszym, konieczne jest owo zaczęcie wszystkich od Boga.

Po kazaniu zaintonowano „Boże coś Polskę“.

Na mieście.

W czasie nabożeństwa na Jasnej Górze, sklepy chrześcijańskie w ul. Panny Marji były zamknięte. Szkoły były nieczynne dzie całą.

Dzisiejsze zebranie wydziału zapomóg i pożyczek przy R. O. m. Cz.

Dziś, we wtorek 23 b.m. o godz. 3 i pół po poł. odbędzie się zebranie

wydziału zapomóg i pożyczek przy R. O. m. Cz.

Dzisiejszy wiec 6 kurji.

Dziś we wtorek 23 b. m. o godz. 6 po poł. w sali „Ogniska Robotniczego“, ul. Krakowska № 13, odbędzie się wiec wyborców 6-jej kurji zwołany przez Zjednoczone Kom. Wyborcze, do Rady m. Częstochowy Narodowy i Chrześcijański Obywatelski.

Pożądan jest jaknajliczniejszy udział wyborców.

Przy wejściu na salę wyborcy winni okazać pasport z adnotacją Magistratu, do jakiej kurji został wyborca zaliczony.

Z Tow. Krajoznawczego.

Dowiadujemy się, że w nadchodzącą sobotę 27 b. m. o godz. 6 i pół Zarząd Częstoch. Oddz. Pol. Tow. Krajozn. urządziła dwie pogadanki krajoznawcze ilustrowane mnóstwem świeżo sprowadzonych przezroczy. Pogadanki te wypowiedzą p. E. Sojecki „O lodowcach“, p. J. Prüffer „O cisach w okolicach Częstochowy“. Wstęp bezpłatny dla wszystkich, O licznym udziale szczególnie p. członków Zarząd prosi usilnie. Pogadanki te odbędą się w lokalu Gimnazjum Tow. Op. Szk.

Zebranie okręgowe delegatów polskiej Macierzy Szkolnej.

W niedzielę dnia 28 stycznia b.r. o godz. 8 po poł. w lokalu Tow. Kred. w Częstochowie, odbędzie się pierwsze zebranie okręgowe delegatów Kół pol. Mac. Szk. w pow. częstochowski.

„Mirage“ w Częstochowie.

Dziś zjeżdża do naszego miasta kabaret literacko artystyczny, który pod firmą „Mirage“ w Warszawie od dwóch lat święci tryumfy.

Na czele wykonawców, wymienić należy Mia-Mare, głośną z urody tancerkę klasyczną, wytworną diseusę p. Rafaelę Bończę, artystkę dramatyczną Warsz. teatrów, obie utalentowane kinem. artystki, b. primadonę teatru „Nowości“ p. Dobosz Markowską i in.

Sprzedaż kartofli i brukwi.

Miejska Deputacja Żywnościowa podaje do ogólnej wiadomości, że w miesiącu styczniu br. z nakazu Władz Cywilnych kartofle wydane będą je-

dynie w połączeniu z brukwią w ilości 6 funtów kartofli i 6 funt. brukwi za 50 fen. na dwa tygodnie na jedną osobę.

Sprzedaż kwitów na kartofle i brukwie odbywać się będzie w Biurach okręgowych Rozdawnictwa Kart Chlebowych od g. 8 rano do 1 po poł. w następującym porządku:

Na lit S	we wtorek	23
" " G L L	we środę	24
" " D E F I J	w czwartek	25
" " W Z Ż	w piątek	26
" " N P R	w sobotę	27
" " M U C H	w poniedziałek	29
" " A B O T	we wtorek	30

Kartofle i brukwie na zasadzie wykupionych kwitów i kartek kartoflanych D—C wydawane będą, jak dotąd w sklepach przy fabr. Peltzerów od g. 9 rano do 4 po połud. w dniu wykupienia kwitu, lub najpóźniej dnia następnego.

Z zebrania Koła P. M. S.

W niedzielę ubiegłą o godz. 4-jej po poł. w lokalu gimnazjum im. św. Józefa wobec 49 osób przybyłych zagaił zebranie członków Koła Polskiej Macierzy Szkolnej przy gimn. ks. dr. Kronenberga, ks. kan. M. Ciesielski, odczytując szczegółowe sprawozdanie za okres działalności Koła t. j. od dnia 1 września do 31-go grudnia roku ub. Z nadzwyczaj szczegółowo opracowanemu sprawozdaniu, dowiedzieliśmy się, że Koło w czasie krótkiej egzystencji zyskało poparcie społeczeństwa miejscowego.

Koło liczy 104 ch członków, w tej liczbie 88 osób stanowią rodzice działwy gimn. ks. Kronenberga.

Do kasy Koła wpłynęło rb. 489 kop. 90 wydatkowano rb. 428 k. 76. Pozostało rb. 61 kop. 14.

W okresie sprawozdawczym wśród wielu innych spraw wymienić należy, przeznaczenie rb. 407 kop. 96 na pomoce szkolne dla młodzieży bardzo tego potrzebującej, zorganizowanie kwesty na rzecz Seminarjum Nauczycielskiego, czytanki niedzielne dla młodzieży i wiele innych poczyniań dla dobra młodzieży i podniesienia oświaty. (d. n.)

Odpowiedzi od Redakcji.

Mężom zaufania kurji VI.

Wobec umieszczenia w dzisiejszym „Gońcu“ komunikatu Zjednoczonych Polskich Komitetów list Sz. Panów nie jest już aktualnym.

Dla przyjaciół Asu „omji. Zaćmienie słońca.

„Krzyki, wrzaski; loskot; tłuczenie, bicie naczyń, najgłośniejszy dźwięk wydających“ był lakoniczny rozkaz w wychodzącym z zamroku państwie Faraonów.

Wszyscy z czasów prae-historycznych mieszkańcy urodzajnych dolin Nilu rozumieci, kiedy wypełnienie tego rozkazu ma nastąpić. Bywało, zarłoczny Apopi, smok obrzym, podobny do kryjących się po dzień dzień wężów w szarym Nilu, wychodził z głębokości wód rzeki niebieskiej do walki z bogiem Ra, co się wcielił w słońce. Straż przybozna ciepło ze światłem roznoszącego po ziemi boga stawała w obronie. Kiedy w walce ustawała, a potwór ciemny paszcza już zawadził o słońce, aby je wchłonąć: wtedy wdzięczni gwiazdździe dziennej pierwotni mieszkańcy Egiptu szli jej z pomocą i rozkaz spełniali.

Przerątony straszliwym hałasem, z Ziemi się wznoszącym, Apopi porzucił owoce chwilowego zwycięstwa, i w głębokościach niedostępnych znowu się chował. Słońce było wybawione. Z nad brzegów zaś Nilu

tryumfalne na część Ra wznosiły się okrzyki, który tymczasem na swej łodzi dalej szybował po rzecze niebieskiej.

Dnia 28 bieżącego miesiąca podobne, choć już nie w tak strasznen ubarwieniu prymitywnych — będzie na niebie zjawisko.

Właśnie z tej samej ziemi afrykańskiej, tuż nad granicą starożytnego Egiptu z okolic miejscowości Audjelah spostrzegą najpierw rozpoczęcie się wtorkowego zaćmienia słońca.

O godzinie 6 m. 43 rano biegnący, w niebieskich przestworzach, choć martwy nasz Satelita, jakby się zemścił chciał na ziemi za chwilowe pozbawienie go światła w dniu 8 bieżącego miesiąca, próbuje pograć i j. w ciemnościach. Więc od wschodu i z tyłu na tarczy światłą gwiazdy dziennej swój ciemny nasuwa krątek. Słońce uchodzi ku zachodowi, lecz Księżyc biegnie wzmaga. Nie ujdzie. Poddać się musi. Dla tworów niebieskich może to miła zabawa, dla ziemian wszakże rzecz niebezpieczna. Już tyle domowa ich wojna dostarczyła im bez... jeszcze z wysoka nowe zagraża bez... światła i ciepła. Lecz toby nieomylny był środek przywrócenia powszechnego pokoju, jak niedgdy o Warza-

wie:— „la paix régne à Varsovie“—powiedziano o wymarłej ziemi: „Wieczny jej pokój!“..

Jednak niebiosa opowiadają chwałę Tego, który je dzierzy w potężnem swem technieniu i dal człowiekowi poznać prawa swoje w rządach wszechświata. Obliczenia astronomiczne rozchwiewają wszelkie obawy prymitywnych i dzikich plemion. Bez światła i ciepła będzie ziemia tylko chwilowo. Tym razem tarczy słonecznej zniknie dla naszych oczu tylko 0.725—to jest daleko więcej od połowy. Dla Częstochowy tylko 0.67 części ognistej gwiazdy zciemnieje—uprzejwilejował. Zato początku zaćmienia nie zobaczy. Słońce albowiem 23 stycznia wschodzi dopiero o g. 7 m. 38—więc już zaćmione.

Ostatni bodaj w cywilizacji ujrzą ostatni to ciekawe na niebie zjawisko o g. 10 m. 13 przed południem, mianowicie mieszkańcy stepów Syberyjskich na północny wchód od Jenisejska. My tu pod Jasną Górą wcześniej się cieszyć będziemy swobodnem dobroczynnej gwiazdy dziennej obliczsem. Dla nas już o g. 9 m. 8 w przybliżeniu Księżyc się zsunie ze słońca ku zachodowi.

Teatr „Paryski” Teatr

od Czwartku dnia 25-go Stycznia 1917 roku.

Będzie demonstrował sensacyjną sztukę w 5-ciu wielkich częściach

Tylko dla dorosłych!**STUDEŃC**

Z udziałem najwybitniejszych artystów Polskich scen Warszawskich.

W rolach głównych: **Polka Negri, Mia Mara, Halina Bruczówna, Rafaela Bończa, Józef Węgrzyn, Kazimierz Junosza-Stępowski, Władysław Grabski** i inni. Obraz osnuty na tle życia Warszawy.**Na scenie: Nowość! Pacjent z Prowincyi** komedia w 1 akcie grana z wielkim powodzeniem w Krakowie.

Sala centralnie ogrzana.

Teatr „PARYSKI”

Dziś i jutro — Dwa wielkie

KONCERTY KARNAWAŁOWE

Dwa odmienne programy aktualno humorystyczne.

P.P. Rafaela Bończa, W. Dobosz - Markowska Mia - Mara, Jan Smotrycki, Krupiński i inni.

Szczegóły w programach i afiszach.

Teatr „ODEON” ul. P. Maryi 27.

Program od poniedziałku 22-go do piątku 26-go Stycznia 1917 roku.

Dziś wspaniały program bezkonkurencyjny!

Brud życia Znakomity dramat życiowy w 4-oh aktach, ze słynną polską artystką **Marją Orską** w roli głównej.

Kolej zębata na Szeceberg (Z natury) — Za wiele dobrego (Komedja.)

Nowości

NA SCENIE!

Nowości

Znakomita perła muzyczna nie widziana w Częstochowie!

Piękna Galatea Opera komiczna w 1-ym akcie, **Suppe'go**, z akompaniamentem orkiestrowym pod kierunkiem **A. Salzberga**. Kierownik wokalny **J. Baranowski**. — Chóry — Nowe kostjумы
Nowa wystawa —

Uwaga: Teatr ogrzany.

Orkiestra koncertowa pod kierunkiem p. A. Salzberga. — Ceny biletoz zwykłe. — Szczegóły w programach.

I-sza Loterja Klasyczna Rady Głównej Opiekuńczej

w Warszawie.

na 30,000 numerów pada w 5-olu klasach

15000 wygranych i premja

Główne wygrane w I klasie 10,000 rb., II — 15,000 rb., III — 20,000 rb., IV — 25,000 rb., V — 75,000 rb., premja 25,000 rubli.

Losy są już do nabycia po cenie rb. 3 za 1/4 losu rb. 12 za cały los do każdej klasy u **R. Pruszkowskiego**, ul. Panny Maryi № 26.**Klamki**sztańcowane, kute, kobaltowane i lakierowane poleca fabryka **J. NEUFELDA**, Warszawa — Praga, Brukowa 4, skł.: Zgoda 16.**Ofiary:**

Na Bezdolne dzieci Bankowski z Czarnozyl pow. Wieluńskiego rb. 10 kwit 18.

Na biedne dzieci Kokowska rb. 2 (m. Styczeń) kwit 14.

Zamiast kwiatów na grób s. p. Emilii Rawicz-Piaseckiej składa na kuchni chrześcijańskiej Jul. Szan. 1 rb. kwi 15.

LEKARZ-DENTYSTA**Michał Grejniec**w Częstochowie
ul. Panny Maryi № 10. (I Aleja)

Choroby zębów i jamy ustnej.

przyjmuje codziennie
od 9-1 i od 3-7 wieczorem.**Doktor PAWEŁ BRONIAŁOWSKI**

w Częstochowie przeprowadził się na ulicę Panny Maryi Nr. 21 obok Teatru Paryskiego.

Choroby skórne i dróg moczowych. Przyjmuje od 9-12 rano i od 4-7 po poł. Fanie od 12-1 po poł.

Łyżwy

klamki i towary żelazne

poleca **W. Nowicki**dawniej **W. Stajewski** ul. P. Maryi 38.**Sacharyna oryginalna**d-ra **Fahlberga** w kryształkach i tabletkach. Sprzedaż w każdej ilości ul. Panny Maryi № 7 w drugim domu, w podwórzu na parterze, mleczkarnia № 1. Wejście również od ulicy Strzałkowej № 7. 1028—

Kupię dwa wory w dobrym stanie (może być szkiełko). Wiadomość ulica Panny Maryi № 12. Apollo. 6—

Sprzedam futro „szopy” w dobrym stanie. ulica Teatralna Nr. 4 stróż wka. 10—

Malarz W. Maczyński
ul. Krótka № 39.